

PERSBERICHT

Wereldarmoededag 2020: Fryslân op vierde plaats armoederanglijst provincies

Omdat het 17 oktober 2020 Wereldarmoededag is, publiceert DataFryslân de eerste resultaten van haar Armoedemonitor. Deze monitor brengt armoede en de maatregelen daartegen gedetailleerd in kaart voor de provincie Fryslân. Opvallend resultaat: Friesland staat van alle provincies op de vierde plaats als het gaat om huishoudens in armoede. Het gaat om 22.900 Friese huishoudens die een inkomen hebben onder de zogeheten 'lage-inkomensgrens' van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Friese huishoudens in armoede provinciaal op de vierde plaats

Van de 7.389.640 huishoudens in Nederland hebben er 583.831 een inkomen onder de lage inkomensgrens (7,9%). Friesland zit daar iets boven met 8,2% (278.785 huishoudens totaal, waarvan 22.900 huishoudens hebben een inkomen onder de lage-inkomensgrens). In de ranglijst van alle provincies heeft Groningen relatief de meeste huishoudens onder de lage-inkomensgrens, Noord-Brabant de minste. Friesland staat op de 4e plek. In Friesland heeft 1 op de 12 huishoudens een inkomen onder de lage-inkomensgrens (Groningen 1-op-de-10, Noord-Brabant 1-op-de-15).

Waarom een Friese Armoedemonitor?

Een Friese armoedemonitor is noodzakelijk omdat bij de bestrijding van armoede inkomensgegevens cruciaal zijn. Deze gegevens worden bijgehouden door het CBS maar zijn vanwege wetgeving niet toegankelijk voor de gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van armoede. Gemeenten hebben daardoor geen gedetailleerd beeld van hun armoededoelgroep en kunnen moeilijk meten of armoedemaatregelen effectief zijn.

Om de verbinding te leggen tussen inkomensgegevens en armoedebeleid ontwikkelt DataFryslân in 2020 samen met gemeenten Leeuwarden, Smallingerland en Súdwest-Fryslân en het CBS een monitor die inzicht geeft in de Friese armoede. Hierbij wordt gewerkt met microdata van het CBS. DataFryslân mag van deze data gebruik maken omdat het voldoet aan de door CBS gestelde voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Deze zogeheten microdata geeft informatie over de inkomens van huishoudens in Friesland, die op geen enkele andere manier bekend is. De inkomensdata wordt gecombineerd met data van gemeenten over het gebruik van ondersteunende regelingen voor inwoners in armoede.

DataFryslân maakt analyses van deze databronnen en komt in het najaar 2020 met inzichten over de samenstelling van de armoedepopulatie in deze gemeenten en het effect en bereik van de regelingen. Welke huishoudens hebben wel recht op het gebruik van een regeling maar maken er geen gebruik van? Is er sprake van verborgen armoede?

De uitkomsten kunnen door de gemeenten worden gebruikt om hun beleid aan te scherpen en meer gericht per doelgroep te communiceren over de regelingen. De bedoeling is dat in 2021 alle Friese gemeenten zijn aangehaakt zodat armoede, de maatregelen daartegen en de effecten in detail in kaart worden gebracht voor de hele provincie Fryslân.

Wat is armoede?

Om armoede te definiëren wordt door DataFryslân gebruik gemaakt van de zogeheten 'lage-inkomensgrens' van het CBS die deze jaarlijks vaststelt. Bij een inkomen onder deze grens spreekt het CBS van een huishouden met een laag inkomen of van een huishouden met kans op armoede. In 2018 lag de grens voor een alleenstaande op 1.060 euro per maand. Voor een paar was dat 1.460 euro. Met twee minderjarige kinderen was de grens voor een paar 2.000 euro en voor een éénoudergezin 1.600 euro.

Gebruik zorgtoeslag Friese huishoudens in armoede hoger dan landelijk gemiddelde

Zowel in huishoudens onder als boven de lage-inkomensgrens is het gebruik van zorgtoeslag in Friesland hoger dan landelijk. Van de huishoudens onder de lage inkomensgrens in Friesland gebruikt 90% zorgtoeslag. Landelijk is dit 88%. Daarmee staat Friesland op de derde plek in ranglijst van provincies met meeste huishoudens met zorgtoeslag.

Gebruik WMO-voorzieningen Friese huishoudens in armoede vier-na-hoogste

Het WMO-gebruik onder huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens is in Friesland 22%. Landelijk is dit 21%. Friesland scoort daarmee een vierde plek op de ranglijst van provincies met grootste aantal huishoudens met laag inkomen en WMO-voorziening.

WMO-gebruik onder huishoudens die boven de lage-inkomensgrens uitkomen is 9%. Landelijk is dit ook 9%.

Friese huishoudens in armoede relatief vaak eenpersoonshuishoudens

In Friesland komen relatief iets meer eenpersoonshuishoudens voor met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Daarmee komt Fryslân op de derde plek op de ranglijst van provincies met grootste aandeel eenpersoonshuishoudens met laag inkomen.

Fryslân heeft relatief veel huishoudens met een bijstandsuitkering

In Friesland heeft de helft van de huishoudens (51%) een inkomen uit arbeid. Landelijk is dit 55%. Daarna is pensioen de vaakst voorkomende voornaamste inkomensbron (FRL 31%, NL 28%).

Friesland heeft relatief veel huishoudens met een bijstandsuitkering (FRL 5%, NL 4%). In de groep huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens heeft 46% een bijstandsuitkering in Friesland (NL 41%). Daarmee scoort Fryslân een tweede plek in ranglijst van huishoudens met lage inkomens en bijstandsuitkering.

Minder 'arme werkenden' in Friesland dan landelijk

22% van de huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens heeft inkomen uit arbeid of uit eigen onderneming (NL 24%).

Gebruik huurtoeslag Friese huishoudens in armoede eerste plaats

Bijna alle huishoudens met een laag inkomen huren hun woning. Van de huishoudens met een laag inkomen die een huurwoning hebben, maakt 83% in Friesland gebruik van huurtoeslag (NL 77%). In geen enkele andere provincie is het gebruik van huurtoeslag zo hoog, onder huishoudens met een laag inkomen.

10% Friese huishoudens in armoede heeft een eigen woning

64% van de huishoudens in Friesland heeft een koopwoning. Landelijk is dat 59%.

Van alle huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens in Fryslân bezit 10% een eigen woning. Ongeveer een derde hiervan heeft geen hypotheekschuld (FRL 35%, NL 31%). Bij de huishoudens die wel een hypotheekschuld hebben, ligt de hoogte van die schuld in Friesland lager dan landelijk.

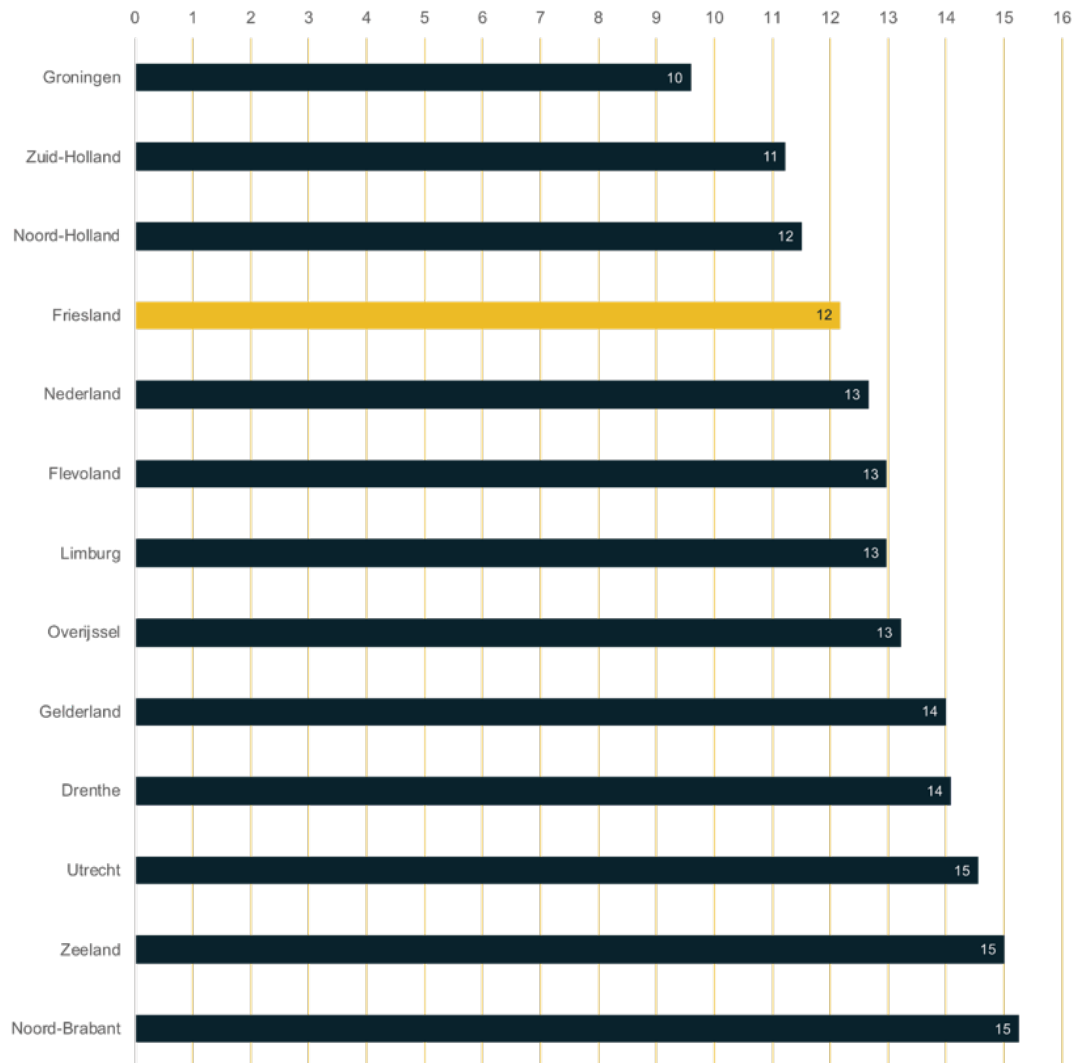
22% Friese huishoudens in armoede heeft een negatief vermogen

Van de Friese huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens heeft ruim de helft (FRL 54%, NL 56%) een vermogen tussen 0 en 5.000 euro. In Friesland heeft 22% van de huishoudens met laag inkomen een negatief vermogen (onder huishoudens met een niet-laag inkomen is dat 12%). Zowel landelijk als in Friesland heeft bijna de helft van alle huishoudens met een inkomen boven de lage-inkomensgrens een vermogen van 20.000 euro of meer. Voor huishoudens met een inkomen onder de lage-inkomensgrens is dat in Friesland 14% (NL 13%).

Duiding

De resultaten zijn gebaseerd op eigen analyses van DataFryslân op basis van niet-openbare microdata van het CBS. Voor de nadere duiding van de gegevens in de Armoedemonitor wordt door DataFryslân samengewerkt met het Fries Sociaal Planbureau (FSP). Door de organisaties wordt bijvoorbeeld gekeken naar de (verwachte) armoedetrend tijdens- en na de coronacrisis.

PROVINCIALE ARMOEDERANGLIJST 2020

Bron: DataFryslân, 17 oktober 2020

Download hier de hoge resolutie grafiek:

<https://www.datafriesland.nl/wp-content/uploads/2020/10/20201013-DF-WERELDARMOEDE-2020-GRAFIEK-1.pdf>

////////////////////////////////// EINDE PERSBERICHT //////////////////////////////////

Noot voor de redactie:

Voor vragen of meer informatie kunt u contact opnemen met Janneke Arntzen, Data Scientist bij DataFryslân via janneke.arntzen@datafryslan of via 06-11626622. Zij is verantwoordelijk voor de Armoedemonitor of met Rudolf Simons, directeur DataFryslân via rudolf.simons@datafryslan of 06-48759588.

Zie hier de pagina die DataFryslân op haar website plaatste:

<https://www.datafriesland.nl/wereldarmoededag-2020/>